

Tájékoztató a LEADER programról

A Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület 2007-ben kezdte meg működését, három évvel azután, hogy Magyarország csatlakozott az Európai Unióhoz. Az Egyesület létrehozásának célja a terület alapú fejlesztési támogatások felhasználása a dabasi járásban, Dabas, Hernád, Inárcs, Kakucs, Örkény, Pustavacs, Tatárszentgyörgy, Táborfalva, Újhartyán, Újlengyel településeken. A megalakuláskor Bugyi Nagyközség, Vasad és Csévharaszt is csatlakozott az Egyesülethez, így az alapító 13 Önkormányzat területével megegyező nagyságú LEADER Helyi Akciócsoport jött létre.

Magyarországon az első teljes értékű, az ország összes vidéki települését magába foglaló vidékfejlesztési program 2007-2014 között valósult meg, a Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület több mint egymilliárd forint fejlesztési forrás kötött le helyi partnereinek keresztül és közel kétszáz olyan fejlesztés valósult meg, amely vállalkozások esetén 60 %-os, önkormányzatok és civil szervezetek esetén 100 %-os Uniós támogatást kapott a fejlesztés megvalósítását követően.

A 2014-2020 (2023)-as támogatási ciklusban a működési terület újabb 11 településsel bővült, mivel a ráckevei járás települései úgy döntöttek, hogy a Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesülethez csatlakoznak, és a részükre megítélt fejlesztési támogatást a korábban már sikeres projekteket és elszámolásokat felmutató munkaszervezet gondjaira bízák. A terület nem csak megnövekedett a ráckevei járás településeinek csatlakozás által, hanem sokszínűbb lett, és az addig homogén működési terület a Csepel szigeten elhelyezkedő falvakkal és városokkal, az ott élő nemzetiségek kultúrájával, gazdasági-társadalmi jellemzőivel formálódott újra.

A kezdeti nehézségeket követően a korábbi, a Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület által alkalmazott struktúra és működési modell elfogadást nyert az újonnan csatlakozók által, sikerült minden csatlakozó településen felkelteni az érdeklődést a LEADER program által kínált lehetőségek iránt.

A 2017. októberében megjelent támogatási felhívások alapján Helyi Vállalkozások fejlesztésének támogatására, Versenyképes helyi turisztikai kínálat megteremtése, Élhető terek és innovatív kezdeményezések a Helyi közösségek számára, valamint a későbbiekben a Helyi turisztikai kínálat bővítése jogcímekre lehetett benyújtani támogatási kérelmet (pályázatot). A támogatásokra jelentős igény mutatkozott, hiszen addigra már több mint három éve nem lehetett LEADER támogatást igényelni, ennek következtében a helyi partnereink (önkormányzatok, vállalkozók, civil szervezetek) jelentős számú támogatási kérelmet nyújtottak be. A Támogatási Kérelmek feldolgozása a kezdeti időszakban lassan haladt, mivel a feladat ellátására csak szűkös humánkapacitás állt a rendelkezésünkre, és nem volt meg a kellő rutinunk a kérelmek feldolgozásában.

Az első Támogató Okiratok az Irányító hatóság jóváhagyásával 2019-ben érkeztek meg a helyi partnereinkhez. Természetesen volt olyan pályázó, aki a támogatási kérelem benyújtását követően

hozzáfogott a megvalósításhoz, ennek következtében a Támogató Okirat átvételét követően hamarosan a Kifizetési Kérelmét is be tudta nyújtani.

A programozási időszak alatt többször került sor a források átcsoportosítására, és egy esetben új felhívás megjelentetésére, melynek következtében a fejlesztési források egészen 2023, augusztus 15-ig elérhetőek voltak, és a forráslekötést a túlkötelezettség vállalás mellett 110 %-os szinten tudtuk tartani. A támogatási kérelmek száma és a fejlesztési célok a legtöbb esetben megegyeztek a Helyi Fejlesztési Stratégiában foglaltakkal, csak nagyon gyenge támogatási kérelem esetén, vagy a HFS-hez nagyon nem illeszkedő fejlesztési cél esetén került sor elutasításra.

A 2014-2020(2022) vidékfejlesztési program keretében közel 995 millió forint fejlesztési forrás került lekötésre, melynek 74 %-a már kifizetett támogatásként szerepel a nyilvántartásokban.

Tapasztalataink szerint a személyes kapcsolattartás a leghatékonyabb módja a fejlesztések megvalósításának, ennek érdekében minden megvalósított projekt mögött sok-sok telefonos, e-mailes és személyes beszélgetés áll. A kérelmek feldolgozásához, a hiánypótlásokhoz és a kifizetési kérelmek benyújtásához kapcsolódó elakadások feloldása különleges felkészültséget igényelt a két-három fős munkaszervezet részéről. A források lekötésnek folyamatos figyelemmel kísérése lehetővé tette, hogy a változó igényekre olyan módon tudjunk reagálni, ami lehetővé teszi a Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósítását és a teljes fejlesztési keret felhasználását. A programidőszak érintett volt a Covid-19 világjárvány okozta nehézségekkel is, a munkaszervezési folyamatokat azonban sikerült úgy megterveznünk, hogy a feladatellátás ne sérüljön a covid zárlat ideje alatt.

A fejlesztések megvalósítására az Egyesületnek, vagy a munkaszervezetnek sincs különösebb hatása, de a támogató környezet, a mindig elérhető munkatársak és a sikeres problémamegoldások mindig segítettek bennünket abban, hogy a lehető legkevesebb számú elállás vagy lemondás mellett valósuljon meg a 2014-2023-as időszak Helyi Fejlesztési Stratégiája. A 2017-től kezdődően beérkezett 146 benyújtott támogatási kérelemből összesen 92 fejlesztés valósult meg, 24 támogatási kérelem került elutasításra, 15 kérelmet még az elbírálás szakaszában vontak vissza, 15 kérelmet pedig a Támogató Okirat kiküldését követően. A pályázók, projektgazdák elszántsága, kitartása és elkötelezettsége a közös célok megvalósítása mellett nagyon erős volt, de a gazdasági és környezeti változások hatására képesek voltak akár lemondani is a támogatásról, amennyiben úgy ítélték meg, hogy veszélyeztetni a vállalkozás, vagy szervezet mindennapi működését egy ekkora volumenű fejlesztés. Egyesületünk munkaszervezete kimagasló teljesítményt nyújtott a vidékfejlesztési közösség érdekében végzett munka során, melyet a szakmai szervezetek is elismernek.

Az Egyesület Elnöksége öt fős, az alábbi tagokból áll:

Zsírosné dr. Pallaga Mária Elnök, (Hernád Polgármestere)

Vereckei Zoltán (Ráckeve Polgármestere),

Feldman László Dabasi,

Piispanen Kati vállalkozó (Akác tanya, Újlengyel),

Bogdán György, őstermelő (Lórév Polgármestere),

A Felügyelő Bizottság Tagjai:

dr. Kendéné Toma Mária, (Kakucs Polgármestere)
Kollár Zsolt (Határok Nélkül Magyarától Magyarig Kulturális és Turisztikai Egyesület) ,
Novák Pál (Apaj Polgármestere),

Mind az Elnökség, mind a Felügyelő Bizottság tagjai a kezdetektől díjmentesen, önkéntes munka formájában biztosítják a feladatellátást a Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület működéséhez.

Helyi Bíráló Bizottság tagjai: Tapodi Katalin, Elnök (Dabas, Kossuth Lajos Művelődési Ház igazgatója), Maczák János (vállalkozó), Schulz József (Polgármester, Újhartyán város), Máthé Márk (vállalkozó Újlengyel), Vincze Viktória (Vállalkozó, Ráckeve), Szöllősi Árpád (vállalkozó, Ráckeve)

A munkaszervezet irodája Dabas központjában található, a Dabas, Szent István tér 1/d., 1. em.. 1. szám alatt. A munkaszervezet jelenleg 3 fővel dolgozik, Rácz Judit munkaszervezet vezető szakmai irányítása mellett Szabó Ágota projekt menedzser és Moldován Ágnes projekt menedzser látják el a működés biztosításához szükséges feladatokat.

Ahhoz, hogy az Önök települése is csatlakozni tudjon a Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület működési területére, egy testületi határozatra lesz szükségünk a továbbiakban, melyben deklarálják a csatlakozási szándékot. Ezt követően az Egyesület Közgyűlése fogja elfogadni a működési terület módosítását, majd az Agrárminisztérium, Fejlesztéspolitikai Főosztály, Vidékfejlesztési Osztály (Irányító Hatóság) a benyújtott Helyi Fejlesztési Stratégia és mellékletei dokumentum alapján fogja kiállítani a LEADER HACS elismerés dokumentumot.

Örömmel fogadunk minden visszajelzést, kérdést, és várjuk a visszajelzésüket. Reméljük, hogy a következő Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozása és magvalósítása során együtt tudunk gondolkodni, és a helyiek jólétét, a közösségek boldogulását és a helyi gazdaság fejlődését és nem utolsósorban a vidékfejlesztési források felhasználását együtt valósítjuk meg.

Tisztelettel,

Rácz Judit

munkaszervezet vezető

Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület
2370 Dabas, Szent István tér 1/d. 1. em. 1.

Tel: +36 20 915 72 00

E-mail: racz.judit@leaderkontakt.hu

